

ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΕΝ ΣΟΥΔΑ, ΚΡΗΤΩΝ ΤΟΥ 1713

Μετά την πτώσιν τοῦ Ἡρακλείου (1669) οἱ Ἐνετοὶ ἐξησφάλισαν διὰ τῆς γενομένης συνθηκολογήσεως τὴν κατοχὴν τῶν φρουρίων Σούδας καὶ Σπιναλόγκας.

Εἰς τὴν Σούδαν εἶχον καταφύγει μετὰ τὴν πτώσιν τοῦ Ἡρακλείου ἀρκεταὶ οἰκογένειαι, ἄλλαι δὲ διέφυγον βραδύτερον, πιεζόμεναι ἴσως ἀπὸ τοὺς Τούρκους καὶ ἐλπίζουσαι βίον καλύτερον ὑπὸ τοὺς Ἐνετούς, πλὴν ἠπατήθησαν, διότι μόλις καὶ μετὰ βίας ἐχορηγεῖτο εἰς τινὰς μόνον οἰκογενείας ποσότης 20 μέχρι 40 λιτρῶν διπυρίτου ἄρτου μηνιαίως, ἐν ᾧ ἄλλαι ἐπένοντο καὶ αἱ χῆραι ἀνδρῶν φονευθέντων κατὰ τὴν πολιορκίαν περιέφερον τὸν δίσκον τῆς ἐπαιτείας.

Καὶ ἔχομεν τώρα ἀκριβῆ ἀπογραφὴν τῶν ἐκεῖ καταφυγόντων Κρητῶν, συνταχθεῖσαν τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1713 ὑπὸ τοῦ ἐκτάκτου Προβλεπτοῦ τῆς Σούδας Ἀλβίζε Μάνιο.

Πλὴν τὸ μαρτύριον τῶν ἀτυχῶν τούτων δὲν παρετάθη ἐπὶ πολὺ, διότι μετὰ δύο ἔτη καὶ ἡ Σούδα καὶ ἡ Σπιναλόγκα, παρ' ὅλην τὴν προβληθεῖσαν ἀντίστασιν περιῆλθον εἰς χεῖρας τῶν Τούρκων.

Ἴδου τώρα ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος :

Φάκελλος ἀρ. 958 — Γενικὸς κατὰ θάλασσαν Προβλεπτῆς — Κρατικὸν Ἀρχεῖον Βενετίας.

Ὁ Ἀλοῦσιος Μάνιο, ἐκτακτος Προβλεπτῆς τοῦ φρουρίου τῆς Σούδας, ἔγραφε τὴν 24 Δεβρίου 1713 πρὸς τὸν Αὐγουστῖνον Σαργέδο, Γενικὸν κατὰ θάλασσαν Προβλεπτῆν :

«Μὲ εἶχε διατάξει ἡ Ὑμετ. Ἐξοχότης ἀπὸ τῆς 16 παρελθόντος Ὀκτωβρίου νὰ καταρτίσω Κατάλογον τῶν ἀτυχῶν τούτων κατοίκων, ἀλλὰ δὲν εἶχον ἀκόμη ἀναλάβει τὰ καθήκοντά μου εἰς τὸ ἐδῶ Φρούριον. Καὶ ἂν καθυστέρησα κατὰ τι, τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὸ ὅτι προσέβην εἰς νέαν ἐπιθεώρησιν καὶ ἀκριβῆ ἀπογραφὴν καὶ τῶν παρ' ἡμῶν τροφοδοτουμένων καὶ τῶν μὴ λαμβανόντων τροφίμῳν τι.

Ὡς πρὸς τοὺς τροφοδοτουμένους οὗτοι εἶναι 84 ὡς ἐμφαίνονται ἐγγεγραμμένοι εἰς τὸ φύλλον ἀρ. 1.—Μερικοὶ ἀπὸ αὐτούς, ἐπειδὴ ἠὺξήθη ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας των, ζητοῦν αὐξήσιν τοῦ συσσιτίου.—Ὁμοίως καὶ ὁ μοναχὸς Gio Lenzi, Αὐγουστινιανός, ἐφημέριος τοῦ Φρουρίου ὑποβάλλει θερμοὴν ἐκκλήσιν ὅπως τοῦ γίνῃ κάποια αὐξήσις, διότι σήμερα τοῦ δίδονται μόνον 30 λίτρες ψωμὶ τὸν μῆνα καὶ δὲν

ἔχει κανὲν ἄλλο ἔσοδον οὔτε μισθοδοσίαν τινά.—Τὸ δὲ ὑπ' ἀρ. 2 φύλλον περιλαμβάνει 52 οἰκογενειάρχας, οἱ ὅποιοι δὲν ζητοῦν τροφοδοσίαν τινά οὔτε ἄλλο τι βοήθημα, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οἱ ἀτυχεῖς παραμένουν ἄεργοι, δὲν μποροῦν νὰ ἐμπορευθοῦν καὶ περνοῦν ἀθλίαν ζωὴν, μολονότι μερικοὶ προσπαθοῦν μὲ βαρκοῦλες νὰ κάμουν κάποια ἀνταλλαγὴν μεταξὺ τοῦ Βασιλείου (τῆς Κρήτης) καὶ τοῦ Φρουρίου ἢ καὶ τ'ἀνάπαλιν καὶ ἄλλοι παρεύουν, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ μικρὰ πράγματα κάμνουν καὶ ὑποφέρουν.

Ἔσπερα ὑπάρχουν μερικοὶ οἰκογένειαι ποὺ ἔχασαν τὸν ἀρχηγὸν καὶ τῶρα αἱ δυστυχεῖς χῆραι ἀναγκάζονται νὰ ἐπαιτοῦν, ἵνα διαθρέψουν τὰ παιδιὰ των. Μία ἀπὸ αὐτὰς εἶναι καὶ ἡ Κατερίνα χήρα Νικολοῦ Σκλάβου, ποὺ ἦτο λοχίας τῶν βομβαρδιστῶν εἰς τὸ Φρούριον τοῦτο. Ἡ χήρα αὕτη παρουσιάσθη ἐνώπιόν μου καὶ μὲ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς μου ἔδωκε τὴν ἔκκλησιν ποὺ ὑποβάλλω εἰς τὴν Ἑμειτέραν Ἐξοχότητα.

Νομίζων ὅτι ἐξεπλήρωσα τὴν ἀνατεθεισάν μοι ἐντολήν, μὲ πᾶσαν ταπεινοφροσύνην φιλῶ τὰς χεῖρας Της».

Φύλλον ἀρ. 1. — Κατάλογος πασῶν τῶν οἰκογενειῶν ποὺ κατοικοῦν εἰς τὸ Φρούριον τῆς Σούδας καὶ αἱ ὅποια λαμβάνουν κατὰ μῆνα τὰς κάτωθι σημειουμένας λίτρας διπυρίτου. Τὰς ἐν λόγῳ οἰκογενείας ἐπεθεώρησα καὶ τὰς εὑρῆκα ἠῤῥημένας κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν μελῶν ὡς κατωτέρω ἐμφαίνεται καὶ ἦλθον μετὰ τὴν παράδοσιν :

1) Οἰκογένεια τοῦ ποιῆ Antonio Gavrilli de Candia ἐκ τεσσάρων μελῶν, λαμβάνει μηνιαίως	λίτρας 150
2) ὁμοία τοῦ ποιῆ Luca Demoris de Candia 4 μέλη	» 50
3) » » » Marco Massarco de Candia 9 μέλη	» 50
4) Virgia μὲ τὴν μητέρα της καὶ κόρην, γεννηθεῖσαι ἐν Σούδα, ἦλθον ἐδῶ μετὰ τὴν παράδοσιν τοῦ Χάν- δακος 5 μέλη	» 30
5) οἰκογένεια Costantin Comissà de Candia 5 μέλη	» 40
6) » τοῦ ποιῆ Νικολò Vustica, ἐκ Σούδας ἐλ- θοῦσα ἐκ Χάνδακος μέλη 2	» 40
7) οἰκογένεια τοῦ ποιῆ Μιχάλη Καλούδη ἐκ Σούδας, ἐλ- θοῦσα ἐκ Χάνδακος μέλη 3	» 20
8) οἰκογένεια τοῦ Μιχαὴλ Cognastò Gazzì, ἐξ Ἡρα- κλείου ἐλθοῦσα μετὰ τὴν παράδοσιν μέλη 7	» 100
9) οἰκογένεια τοῦ Σταμάτη Παπαδάκη ἐκ Σούδας μ. 3	» 20
10) » » de Zorzi Conderato, ἐλθοῦσα ἐκ Κρή- της, μέλη 4	» 40
11) οἰκογένεια Anesina Babala, ἐλθοῦσα ἐκ Κρήτης, μέλη 4	» 40

- 12) Κωνσταντία Κινοκοπούλα και Βαοβάρα Γαβαλλᾶ ἐκ λίτρας 40
 Χάνδακος ἐλθοῦσαι εἰς Σούδαν μαζὺν μετ' ἄλλην γυναῖ-
 κα μέλη 3 » 40
- 13) Ἀνεζίνα Λιθίνου ἐκ Χάνδακος μέλη 2 » 20
- 14) Ἐλιὰ Πρεδιοπούλα μετὰ δύο υἱῶν της, ἤλθεν ἀπὸ τὸ
 Ἡράκλειον εἰς τὴν Σούδαν, μέλη 3 » 15
- 15) Κατερίνα Πεδιωτοπούλα μετὰ δύο υἱῶν της, μέλη 3 » 20
- 16) Μαρία Σαραντοπούλα μετ' τὸ παιδί της, ἐκ Χάνδακος
 μέλη 2 » 15
- 17) Ἐλισσάβητ Κοκοπούλα ἐκ Χάνδακος μέλη 5 » 20
- 18) Ἀνεζίνα τοῦ ποτὲ Γεώργη ἐκ Χάνδακος μετ' τοὺς ἀνε-
 ψιούς της Γεώργην καὶ Νικολέταν μέλη 3 » 20
- 19) ἡ σύζυγος καὶ δύο τέκνα τοῦ ποτὲ Magnò Ciclachi, ἤλ-
 θον ἐκ Κρήτης μέλη 3 » 20
- 20) Ἀνεζίνα Μουάτσου ἀπὸ τὰ Χανιά, κατοικεῖ ἀπὸ 22 ἐ-
 τῶν εἰς τὴν Σούδαν, μέλη 5 » 20
- 21) Παπαγιώργης Zancarello de Candia μετ' τρεῖς υἱούς,
 τὸ δλον 4 μέλη » 40
- 22) Μαρία Κονδερατοπούλα, γεννηθεῖσα ἐν Σούδα, προέρ-
 χεται ἐκ Κρήτης, μέλη 3 » 20
- 23) Il R. P.¹ Gio Lenzi parroco della Fortezza di Suda » 30
- 24) σύζυγος καὶ τέκνα τοῦ ποτὲ Μανούσου Παπαδοπούλου
 ἐκ Κρήτης, κατοικεῖ ἀπὸ 22 ἐτῶν ἐν Σούδα, μέλη 5 » 50
- 25) οἰκογένεια Μιχαὴλ Γαργαράκη ἐκ Κρήτης, κατοικεῖ ἀ-
 πὸ 22 ἐτῶν ἐνταῦθα, μέλη 7 » 20
- 26) Μανώλης Τουτουλάκης ἐκ Κρήτης, ἐλθὼν μετὰ τῆς οἰ-
 κογενείας εἰς Σούδαν μετὰ τὴν παράδοσιν μετ' 3 μέλη » 20
- 27) Γεώργης Λαρεζάκης ἐκ Χάνδακος, μετ' 7 ἄτομα » 20
- 28) Βάρδας Cattachi ἀπὸ τὰ Σφακιά, μετ' 3 ἄτομα » 20
- 29) Κωνσταντῖνος Ξυδοζούμης ἀπὸ τὴν Κρήτην, κάτοικος
 Σούδας ἀπὸ 22 ἐτῶν, μετ' 2 ἄτομα » 20
- 30) Μάρκος Μεταξάρης, γεννηθεὶς ἐν Σούδα, ἐλθὼν ἐκ
 Κρήτης μετ' 8 ἄτομα » 20
- 31) Βασίλης Σκλάβος, γεννηθεὶς ἐν Χάνδακι, μετ' 7 ἄτομα » 20
- 32) Μιχαὴλ Γραμματικάκης ἐκ Κρήτης, μετ' τὴν κόρην του
 καὶ τρεῖς ἀνεψιούς, μέλη 5 » 20
- 33) Πέτρος Κυριάκης ἐκ Χάνδακος κάτοικος Σούδας μετ'

¹) Reverendo Padre ἦτοι αἰδέσιμος πατήρ, ἐφημέριος τοῦ Φρουρίου τῆς Σούδας.

	1 ἄτομον	λίτρας 20
34)	Δημήτρης Μουσοῦρος ἐκ Σούδας, ἐλθὼν ἐκ Κρήτης μὲ δύο ἄτομα	» 20
35)	Γεῶργος Κατσαρόλης ἐκ Κρήτης, μὲ 8 ἄτομα	» 20
36)	Μανώλης Κατελάνος ἐκ Χάνδακος, μὲ 8 ἄτομα	» 20
37)	Μαγνὸ Petrachì ἐκ Σούδας, προερχόμενος ἐκ Κρήτης, μὲ 9 ἄτομα	» 20
38)	Ληροτόδουλος Chicalicachi ἐκ Κρήτης, μὲ 4 ἄτομα	» 20
39)	Ἄνδρουλῆς Παειτάκης ἐκ Χάνδακος μὲ 4 ἄτομα	» 20
40)	Μάρκος Καπαδόκας ἐκ Κρήτης, μὲ 4 ἄτομα	» 20
41)	Giacomo Messalò τοῦ ποιτὸς Μιχάλη, ἀπὸ 18 ἐτῶν εἰς Σούδαν μὲ σύζυγον καὶ τρία τέκνα, 4 ἄτομα	» 20
42)	Μανώλης Μουσοῦρος ἐτῶν 45 μὲ 4 ἄτομα = 5	» 50
43)	Γεῶργος Κοντιὸς Κατελάνος » 6 » = 7	» 20
44)	Θοδωρῆς Κουτελάκης » 9 » = 10	» 20
45)	Γεῶργος Μαρουδάκης » 4 » = 5	» 20
46)	Γιάννης Βαϊλάκης » 10 » = 11	» 20
47)	Μαγνὸ Βρανάκης » 6 » = 7	» 20
48)	Νικολέτιος Κλαπατσαρῶς » 6 » = 7	» 40
49)	Σταμάτης Δρουδάκης » 7 » = 8	» 20
50)	Ἄνδρέας Ἄνδρουλιδάκης » 2 » = 3	» 20
51)	Κυριάκος Ἄνδρόνικος ἐτῶν 35 ἐκ Χάνδακος, μὲ 3=4	» 30
52)	Μανώλης Καλούδης, μὲ 3 ἄτομα = 4	» 30
53)	Πέτρος Γραμματικάκης 28 ἐτῶν μὲ 2 ἄτομα ἦτοι 3	» 20
54)	Γιάννης Κουρουπάκης 40 » » 10 »	» 20
55)	Ἱερομόναχος Κατελάκης, γεννηθεὶς ἐν Σούδα, ἦλθεν ἐκ Κρήτης, ἐτῶν 38, μὲ 7 ἄτομα ἦτοι 8	» 20
56)	Πέτρος υἱὸς Μάρκου Μπαρμπαρίγου ἐτῶν 25 μὲ 2=3 ἄτ.	» 20
57)	Tagliarietra Nicolò Cuzzurachi, μὲ 10 ἄτ. τὸ ὄλον 11	» 42
58)	Manoli Parigi, μὲ 7 ἄτομα τὸ ὄλον 8	» 20
59)	οἰκογένεια Γρουπάρη, ἐλθοῦσα ἀπὸ 22 ἐτῶν εἰς τὴν Σούδαν, μὲ μίαν ὑπηρέτριαν ἄτομα 4	» 20
60)	Erginia Orsoni de Candia, μόνη	» 20
61)	Anzola Roca » »	» 20
62)	Anesina Missemegni μὲ τὴν κόρην της, ἄτομα 2	» 20
63)	Νικολὸς Πιτακάκης μόνος	» 20
64)	Μανώλης Catiano »	» 20
65)	Πέτρος Βαϊλάκης, κτίστης ἐτῶν 40, μόνος	» 20
66)	Γεῶργος Rocari, ἐτῶν 25, μόνος	» 30
67)	Νικολὸς Κομινὸς υἱὸς Ἀλεξάνδρου ἐτῶν 15, μόνος	» 20

68) Ἰάκωβος Κουκάκης ἐτῶν 28, μόνος	λίτρας 20
69) Ἐλισσάβει Da Moron μόνη	» 20
70) Ἐλένη Plutina μόνη	» 20
71) Μαρία κόρη τοῦ ποιῆ Ἀνιζολο Κορνέο μόνη	» 20
72) Nicolò Cominò proto ² delle Fabriche di Candia μόνος	» 20
73) Μιχαήλ Νικολετιάκης μόνος	» 30
74) Ἀνδρέας Σκλάβος »	» 30
75) Δημήτρης Bassalachi »	» 20
76) Ἀντώνιος Σκλάβος »	» 20
77) Μανώλης Γιαλιδάκης »	» 20
78) Μανώλης Βλασιός »	» 20
79) Ἀνδρέας Λίθινος, ἐτῶν 23, μόνος	» 30
80) Δομένικος Ναναζο »	» 20
81) Μανώλης Λιγδεράκης »	» 20
82) Γιάννης Σκορδίλης »	» 20
83) Λορέντσο di Tomaso »	» 20
84) Νικολò Καπαδόκας μὲ 4 ἄτομα	» 20

Φύλλον ἀρ. 2. — Κατάλογος οἰκογενειῶν διαμενουσῶν εἰς τὸ Φρούριον Σούδας καὶ μὴ λαμβανουσῶν, ἀπὸ πολλοῦ χρόνου, συσσίτιον.

- 1) Γεώργης Κουμουλὸς τοῦ ποιῆ Γιάννη μὲ τὴν σύζυγον καὶ ἕξ τέκνα.
- 2) Ἰωάννης Κουμουλὸς υἱὸς τοῦ Γεωργίου μὲ τὴν σύζυγον.
- 3) Γιάννης Σανοῦδος τοῦ ποιῆ Γεώργη μὲ γυναῖκα καὶ 2 παιδιὰ.
- 4) Ἀντώνιος Mussarò τοῦ ποιῆ Νικολέτιου ἀπὸ τὸ χωριὸ Cisterne μὲ γυναῖκα καὶ δύο παιδιὰ.
- 5) Μάρκος Dabatachi τοῦ ποιῆ Κων)τίνου, ἐτῶν 25 μὲ τὴν σύζυγον.
- 6) Μανώλης Condurata τοῦ ποιῆ Γεώργη, ἐτῶν 30 μὲ σύζυγον καὶ ἕν τέκνον.
- 7) Γεώργη Condurata τοῦ ποιῆ Βασίλη, ἐτῶν 50 μὲ τὴν γυναῖκα του.
- 8) Κωνσταντῖνος Κλαπατσαράς τοῦ ποιῆ Μανώλη μὲ τὴν μητέρα, τὴν σύζυγον καὶ ὀκτὼ παιδιὰ.
- 9) Πέτρος Σάβας τοῦ ποιῆ Μανώλη ἐτῶν 33 μὲ τὴν γυναῖκα του, τὴν πενθερὰν καὶ ἕν τέκνον.
- 10) Παναγιώτης Γεωργαράκης τοῦ ποιῆ Γεώργη ἀπὸ τὴν Ἀνάφην, ξερονῆσι τοῦ Ἀρχιπελάγους, μὲ τὴν σύζυγόν του.
- 11) Βενέδικτος Καλούδης τοῦ ποιῆ Νικολάκη, ἐτῶν 30, μετὰ τῆς συζύγου καὶ δύο τέκνων.
- 12) Γεώργης Γιπαράκης τοῦ ποιῆ Γιάννη μὲ σύζυγον καὶ τέκνον.

²) Ἦτοι πρωτομάστορας τῶν κτιρίων τοῦ Χάνδακος.

- 13) Γεώργης Ψαρομίλιος τοῦ ποιτὲ Δημήτρη, ἐτῶν 20, μὲ τὴν σύζυγον.
- 14) Μάρκος Μασιέλλο τοῦ ποιτὲ Νικόλα ἐκ Κυθήρων μὲ τὴν σύζυγον καὶ ἐπιὰ παιδιὰ.
- 15) Μανώλης Φούμης τοῦ ποιτὲ Μιχ., ἐτῶν 35, μὲ σύζυγον καὶ 4 παιδιὰ.
- 16) *il Rev. Parazorzi Radorulo* τοῦ ποιτὲ Μανούσου ἀπὸ 24 χρόνια στὴν Σούδα, μὲ τὴν σύζυγον, πενθερὰν καὶ 4 τέκνα.
- 17) Μιχελῆς Αζαράδο τοῦ ποιτὲ Σταμάτη, μόνος.
- 18) Γεώργης Πλατυγιαννάκης τοῦ ποιτὲ Γιάννη, ἐτῶν 40, μὲ σύζυγον καὶ ἐπιὰ παιδιὰ.
- 19) Παῦλος Μοσχόπουλος τοῦ ποιτὲ Γιάννη ἀπὸ τὰ Χανιά ἐτῶν 34 ἀπὸ ὀκτὼ χρόνια εἰς Σούδα μὲ σύζυγον καὶ παιδί.
- 20) Ἀλέξανδρος *Cominò, protto dei murari*, τοῦ ποιτὲ Νικολὸ ἐκ Χάνδακος, ἀπὸ 43 ἐτῶν εἰς Σούδα, μὲ σύζυγον καὶ ἐπιὰ παιδιὰ.
- 21) Γιάννης - Φραγκῖσκος Λίθινος τοῦ ποιτὲ Βερνάροδου, ἐτῶν 40, γεννηθεὶς ἐν Σούδα, μὲ σύζυγον καὶ 5 παιδιὰ.
- 22) Ἰωάννης - Βαπυσιτῆς Λιόνι τοῦ ποιτὲ Χαριλάου ἀπὸ 40 ἐτῶν ἐν Σούδα, μὲ μίαν κόρη.
- 23) Ἀλοῦσιος Ρουαρί τοῦ ποιτὲ Νικολοῦ μὲ σύζυγον καὶ τρεῖς ἀδελφούς.
- 24) Γεώργης Μουσοῦρος, ἐπιλεγόμενος *Caliano*, τοῦ ποιτὲ Μανώλη μὲ γυναῖκα καὶ δύο παιδιὰ.
- 25) *Magno Porogiannachi* τοῦ ποιτὲ Γιάννη μὲ σύζυγον καὶ τέκνον.
- 26) Μανώλης *Mocodrachi* τοῦ ποιτὲ Νικολοῦ, ἐτῶν 60, μὲ σύζυγον καὶ τέκνον.
- 27) Σίμων Λίθινος τοῦ ποιτὲ Μανώλη μὲ σύζυγον καὶ 4 παιδιὰ.
- 28) *Elena Cortaci* τοῦ ποιτὲ Ἰωάννη, ἐκ Χάνδακος διαμένουσα ἀπὸ 45 ἐτῶν ἐν Σούδα, μὲ τρία παιδιὰ.
- 29) Μανώλης Καποραλάκης τοῦ ποιτὲ Ἀντων. μὲ σύζυγον καὶ 8 παιδιὰ.
- 30) Ἐμμανουήλ Πλάβας τοῦ ποιτὲ Κωνσταντῆ μὲ σύζυγον καὶ δύο τέκνα.
- 31) Φραγκῖσκος Παπαδόπουλος μὲ σύζυγον καὶ δύο τέκνα.
- 32) Παρασκευᾶς Μελισσουροῦ τοῦ ποιτὲ Παύλου, μὲ τὴν μητέρα του ἀπὸ 14 ἐτῶν ἐν τῷ Φρουρίῳ.
- 33) Ἰωάννης Λουράνδο τοῦ ποιτὲ Μιχαήλ, ἐτῶν 38, μὲ τὴν σύζυγον καὶ 2 παιδιὰ.
- 34) Καλὴ Λαλάκαινα τοῦ ποιτὲ Μανώλη, ποὺ ἦτο ἀρχηγὸς τῶν βομβαρδιστῶν τοῦ Χάνδακος μὲ 6 παιδιὰ.
- 35) Ἰάκωβος Κλαπατζαράς τοῦ ποιτὲ Μιχαήλ, ἀπὸ 22 ἐτῶν ἐν Σούδα μὲ τὴν σύζυγον καὶ δύο παιδιὰ.
- 36) Ἰάκωβος Καριλάκης τοῦ ποιτὲ Γιάννη ἀπὸ 22 ἐτῶν ἐν Σούδα, μόνος.
- 37) Παπαγιάννης Ποπογιαννάκης τοῦ ποιτὲ *Magno* ἐκ Χάνδακος ἀπὸ 22 ἐτῶν ἐν Σούδα, μὲ σύζυγον καὶ δύο τέκνα.

- 38) Γιάννης Παπαδάκης τοῦ ποιῆ Ζαγηδὸ μὲ σύζυγον καὶ 4 παιδιά.
- 39) Γιάννης Σολάκης τοῦ ποιῆ Μιχαὴλ μὲ τὴν μητέρα του καὶ 6 ἀδελφία.
- 40) Κατερίνα Σκλάβου τοῦ ποιῆ Νικολὸ Σκλάβο ἐκ Χάνδακος μὲ 5 παιδιά.
- 41) Γιάννης Κατελᾶνος τοῦ ποιῆ Μανώλη ἐτῶν 24 μὲ τὴν γυναῖκα του.
- 42) Μιχαὴλ Μουσοῦρος τοῦ ποιῆ Μανώλη μὲ τὴν σύζυγον, 2 παιδιά καὶ ἀνεψιάν.
- 43) Λέων Καλούδης τοῦ ποιῆ Νικολό, μὲ τὴν μητέρα καὶ 3 ἀδελφούς.
- 44) Νικολὸ Μεταξάκης τοῦ ποιῆ Μιχαὴλ ἐτῶν 35 μὲ σύζυγον καὶ 4 τέκνα.
- 45) Μιχαὴλ Κονδεράτος τοῦ ποιῆ Ἰωάννου, ἐτῶν 40, μὲ σύζυγον καὶ 7 τέκνα.
- 46) Μαρίν Κλάδος τοῦ ποιῆ Ἰωάννη ἐκ Χανίων μὲ σύζυγον 5 παιδιά καὶ ἀνεψιάν.
- 47) Ἀθανάσης Καστροφύλακας τοῦ ποιῆ Φραγκίσκου ἐκ Χάνδακος, μὲ σύζυγον καὶ 4 παιδιά.
- 48) Ἰωάννης Κατελᾶνος τοῦ ποιῆ πρωτοπαπᾶ Νικόλα Κατελάνου ἐκ Χανίων μὲ τὴν μητέρα, τὴν σύζυγον καὶ δύο παιδιά.
- 49) Μιχαὴλ Κοτσιφαλάκης τοῦ ποιῆ Γιάννη μὲ τὴν σύζυγον καὶ τρία παιδιά.
- 50) Κωνσταντῆς καὶ Ἀθανάσιος Λιγεράκης, υἱοὶ τοῦ ποιῆ Μανώλη, ὁ πρῶτος ἐτῶν 12 καὶ ὁ δεύτερος 9, γεννηθέντες ἐν τῷ φρουρίῳ.
- 51) Κωνσταντῆς Γραμματικάκης τοῦ ποιῆ Μιχαὴλ μὲ τὴν σύζυγον καὶ πέντε παιδιά.
- 52) Γιάννης Τολαΐτης τοῦ ποιῆ Γεώργη ἐτῶν 37 μὲ τὴν σύζυγον καὶ 7 παιδιά.

Κ. Δ. ΜΕΡΤΖΙΟΣ

ΣΟΥΔΑ ΚΑΙ ΣΠΙΝΑΛΟΓΚΑ
ΠΟΤΕ ΚΑΙ ΠΩΣ ΗΛΩΘΗΣΑΝ ΥΠΟ ΤΩΝ ΤΟΥΡΚΩΝ

Εἰς τὸν τόμον ἀρ. 960 τοῦ Ἀρχείου τοῦ Γενικοῦ κατὰ θάλασσαν Προβλεπτοῦ ἀνεύρομεν τὰς ἐκθέσεις τῶν Διοικητῶν τῆς Σούδας καὶ Σπιναλόγκας αἱ ὁποῖαι περιγράφουν τὰ τῆς ἀλώσεως τούτων ὑπὸ τῶν Τούρκων.

Ὁ ἕκτακτος Προβλεπτής τῆς Σούδας Ἀλούσιος Μάνιο εἰς ἐκθεσίν του τῆς 23 - 11 - 1715 (ν. ἡ.) ὑποβληθεῖσαν ἐν Κερκύρα εἰς τὸν Γενικὸν κατὰ θάλασσαν Προβλεπτὴν Δανιὴλ Δολφὶν γράφει μεταξὺ ἄλλων :

« Ἡ πολιορκία τῆς Σούδας διήρκεσεν ἐπὶ 72 ἡμέρας... οἱ Ἕλληνες κάτοικοι δὲν ἠθέλησαν νὰ ἀντιστοιῦν περισσότερον, κατόπιν τῶν εἰδήσεων ποὺ εἶχον λάβει περὶ τῆς ἀπωλείας τοῦ Μωρέως... ἔχασαν τὸ θᾶρρος των καὶ δὲν φυλάττουν πλέον τὰ σημεῖα εἰς ἃ εἶχον ὀρισθῆ ὡς